

Kérdések — Feleletek.

1. *Ha a gyermekek, betegek gondozása vagy egyéb sürgős munka úgy kívánja, megrövidíthetik-e a nővérek hálaadásukat a szentáldozás után?*

A hálaadásnak rendes körülmények közt körülbelül egygyed óráig kell tartania. Ha lehetetlenség akadályoz ennek megtartásában, akkor meg lehet, sőt meg is kell azt rövidíteni. Ha azonban nap-nap után fordulna elő, hogy a nővérek mindjárt a szentmise után távozni kényszerülnének, az már sajnálatos dolog lenne, és ez esetben a szolgáló-nővér jobb beosztással segítsen a bajon.

Végre is úgy vélem, ha legalább öt percig imádkoznak még a szentmise befejezése után, azzal nem ártanak az ügyek menetének. A szentáldozás befejezésétől számítva a mise végeig ugyanis elmúlik öt perc s ezzel együtt meglesz a tízpernyi hálaadás, ami rendkívüli körülmények között elegendőnek mondható.

A földolog, hogy vissza ne éljünk a szentáldozás nagy kegyelmével és kevésbé fontos kötelemeket elébe ne helyezzünk.

2. *Viselhetik-e a nővérek érmüket ezüst vagy nem ezüst nyakláncan?*

Nem, hanem csak sodrott zsinóron.

Czot Emil

a. m. t. m. á. igazgató.

Szünóra.

A kedves nővér mamája.

Egy gyermek érdeklődik az óvodában, hogy van-e mamám. „Igen.” — A másik közbeszól: „Ki a maga mamája?” — „Találd ki.” — mondom neki. — „Én tudom, hogy ki” — mondja egy harmadik. „Az a kedves nővér, aki a konyhában van.” — „Miért?” — kérdelem tőle nevetve. „Mert az főz magának ebédet.” — mondja derűs arccal a kis csöppsg.

KÖZPONTI LAP

Havi közlemények
szent Vince Szeretet-leányai számára.

16. ÉVFOLYAM. 1930. 3. SZÁM

TARTALOM: Lelki kegyelmek — Szent Vince triduuma. — Gyermkeink jövője. — Szemléltessünk! — Ratisbonne Alfonz. Szent hála. — Társulati hírek. 1. Ft. generális-atyánk kitérítése. 2. Jubileumi ünnepek. 3. Nt. vizitátornónk Párizsban. 4. Mária-gyermek a Szentatánál. — Utasítások a zárándokok és kísé-
rőik részére. — Etienne Ker. János. 17. Az 1849. évi ált. gyűlés. — Az énekesek figyelmébe. — Szünórák.

A Csodásérem jubileumára engedélyezett lelki kegyelmek.

A Szentszék a következő lelki kegyelmeket engedélyezte a Csodásérem jubileumának alkalmára:

I. Búcsúk.

1. *Teljes búcsút* mind ama hívők részére, akik a Szeretet-leányai anyaházának kápolnáját meglátogatják 1930-ban, a szent Szűz megjelenése emléknapján vagy október 12-én, valamint a szentséges Szűz főbb ünnepein. (1929 december 22-én.)

2. *300 napi búcsút* a Csodásérem társulatának minden tagja részére, ha az érmet nyakán hordozva e fohászt mondja: „Ő bűn nélkül fogantatott Szűz Mária stb. (1630 január 30-án.)

II. Triduumok.

A Szent Ritus-Kongregáció engedélyt ad, hogy a misszió-papok és a Szeretet-leányainak minden nyilvános és félnyilvános templomában avagy kápolnájában ünnepélyes Triduumot tarthassanak a Csodásérmű Boldogasszony tiszteletére ez érem

kijelentésének százados évfordulója alkalmából. Az egyháztárság engedélyével a plebánia-templomban is megtarthatják a triduumot és pedig 1930 április 1-től kezdve 1931 március 24-ig.

2. E triduum minden napján énekes misét mondhatnak; kivéve, ha valamely elsőrangú ünnep vagy vasárnap, vigília avagy oktáva napja esnék a triduumra. Csak egy oratiót mondanak és csak a másodrangú ünnepek megemlékezését kapcsolják be.

3. Csendes misék alkalmával a Csodásérem miséjét mondhatják, a fenti eseteket kivéve. Ez esetekben csak megemlékeznek a Csodásérem ünnepéről (sub una conclusione.) Csendes misék alkalmával a *diei occurrentis* oratiókat mondják. Minden oltárnál minden szentmise erről az ünnepről szólhat.

4. Ha nem mondhatják is az ünnepi misét, mindenkor elénekelhetik annak vesperaszát. A harmadik napon az áldás után *Te Deum*-ot énekelhetnek.

Ama kedves nővéreinknek, akik a Szentszék engedélyével élve triduumot rendeznek, azt ajánljuk:

a) Oly helyeken, ahol nővéreinknek több háza is van, együtt beszéljék meg a dolgot, hogy egyetértésben történjék minden.

b) Püspöki városokban kedves nővéreink mindenkivelőtt a méltóságos püspök úrral közöljék terveiket. Ha ő inkább a székesegyházat ajánlaná az ünnepek megtartására, fogadják ezt hálával és kövessék utasításait. Már voltak e tekintetben kellemetlenségeink; és hogy újabb nehézségeket megelőzzünk, azért ajánljuk ezt már eleve.

c) A Szent Ritus-Kongregációnak a triduumok megtartására vonatkozó fenti határozatait másolják le és fügesszék föl a sekrestyében.

Szent Vince-triduum Központunkban.

Szent Alapítónk aranyánál, ezüsthöz értékesebb szent ereklyéit 1830 április 25-én, húsvét után a második vasárnapon, rendkívül fényes és ünnepélyes körmenetben hordozták körül Párizs utcáin és helyezték el az új Szent-Lázár akkor épült templomának főoltára fölött. Most van tehát ennek is százados évfordulója.

Kedves Központiházunk triduummal ünnepelte meg ennek a nagy eseménynek százéves jubileumát. Május hó 2-án, 3-án és 4-én délutáni 5 órai kezdettel ünnepi szentbeszéd hangzott el, utána pedig papi segédlettel ünnepélyes litániákat tartottunk ereklye-csókolással kapcsolatban.

Első nap Dr. Czapi Gyula apátkanonok úr beszélt több száz kedves nővérünknek, mert ez a nap kizárólag az övék volt. Értékes beszédét följegyzések után alább közöljük, hogy a tartomány mindegyik kedves nővére lelkené hasznára fordíthassa.

Második nap Dr. Haász István, tábori püspök úr beszélt a Szeretet-hölgyeknek, harmadik nap pedig Dr. Saly László apát úr a nagyközönségnek.

Mind a három szónok nagy tisztelője szent Alapítónknak; és szinte gyermeki büszkeség dagasztotta keblünket, amikor kettős Családunk Alapító-atyjának lelkes dicséretét hallottuk.

*Dr. Czapi Gyula ünnepi beszéde
a Szeretet-leányaihoz.*

1830 április 25-én ünnepélyes körmenetben vitték át Szent Vince ereklyéit a Notre-Dame templomból a Missióspapok anyaházának akkor épült új templomába. Akkor az egész francia nemzet örömmel üszött. Az a két kis árvagyermek, aki a színezüstből készült ereklyetartón ösz-

szelett kezekkel térdel, az egész nemzet hálijának kifejezője volt.

Ennek az ünnepségnak most üljük százados évfordulóját. A világ nem igen tud erről, de igenis tud szent Vince nagyszabású intézményeiről. Szent Tamás mélységes tudásával megírta örökbecsű művében a hitnek summáját, (összfoglalátát). Summa summárum. Szent Vincéről azt állítják, hogy nem megírta, de megalkotta a Summa Charitatis-t örökké élő tettekben. A nagyvilág nem tud Szent Vince relikviáiról; de tud azokról a művekről, amelyek a krisztusi szeretet tökéletességének tekinthetünk, mert ez a szeretet volt az ő speciális szelleme.

Most ez évszázados ünneplés alkalmával szent Vince speciális szeretetének szelleméről kívánok szólni.

Minden Szentnek ismertetőjele a szeretet. Maga az Úr Jézus is azt mondta: *Arról ismerik meg majd mindnyájan, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymáshoz szeretettel lesztek.* (Ján, 13, 35.) Akiben tehát nincs meg a szeretet, annak nincs közössége az Úrral. Szent Vincében, mint minden Szentben kétségtelenül megvolt; de a szeretet általános jellemvonásain kívül szent Vince szeretete egészen speciális volt: és pedig 1. időszerű, tevékeny, 2. leereszkedő és 3. a szegényeké.

1. *Időszerű és tevékeny*, mint magának az Üdvözítőnek szeretete, aki szóval, tettel s ha kell, csodával is segít. A vaknak visszaadja látását, az inaszakadtnak egészségét, a kereszten függő jobb latornak az utolsó pillanatban visszaadja a reményt, a boldogságot, a mennyet. Jézus szeretete úgy, ott, és akkor segített, ahol és amikor szükség volt rá.

Szent Vince szeretete is ilyen volt. Oly időben élt, mely nagyon hasonlított a mai idők bajaihoz. A tudás akkor is nagyobb volt, mint a hit; a nyomor, a munkátlan-ság akkor is oly kiáltó volt, mint most. Szent Vince ki nyújtja a kezét; de nem arra, hogy az egyeseknek alalmaznát adjon, hanem intézményesen, korát megelőző speciális szeretetének erejével törli le a könnyeket, enyhíti

az özvegyek zokogását és szünteti meg a lársadalom bajait.

2. Szent Vince szeretete nemcsak időszerű és tevékeny, hanem érzelmes, *leereszkedő szeretet* is. Előtte sokan álltak már a szeretet szolgálatába. Kórházakat létesítettek: még királyok is letették koronájukat, leszálltak a beteg mellé... Ez a szeretet is szívből jött, de azért magas volt; csak kegy volt. Az áldó kéz messze volt attól, akit áldott.

Szent Vince maga személyesen járja a nagy város utcáit és sikátorait. Odatérdel az utca porába, a szegény mellé. Nem az alantast emeli föl, hanem magasrangú munkatársait viszi a szegényhez. Ez az alázatos, nem a magasban mozgó szeretete mennyivel szebb amazokénál!

3. Szent Vince szeretete *a szegényeké volt*, állandó és teljesen önzellen. Nem kíván elismerést és dicsőséget. Nem úgy tesz, mint Diogenes, aki sáros lábbal bement Plátó rendezett lakásába és mindent összesározott, így kiáltva: „Igy taposom Plátó gögös bölcséletét.” — Az ilyen dicsekvő erény nem igazi és nem önzellen, nem is Krisztusért történik, hanem azt kívánja, hogy az emberek észrevegyék és elismerjék

Szent Vince önzellen szeretete elismerést senkitől sem várt. sőt nem is fogadott el. Ő magáért a szeretetért szeretett és jöttette önmagában hordozta jutalmát is.

Kedves nővérek, ilyen önzellen-e az önök szeretete is? Hivatalos nevük a Szeretet-leányai. Vajjon megvannak-e bennük a szeretetnek ama speciális vonásai, amiket szent Vince vitt be az Egyházba és a világba? Vajjon időszerű és tevékeny-e a szeretetük? Oly leereszkedő-e, amely szenved a szenvedővel, gyenge a gyengével és gyermekké lesz a gyermekkel? Oly önzellen-e a szeretetük, hogy nem vár, sőt nem is kíván elismerést?

S itt eszembe jut egy igen szép eset; körülbelül 25 éve történt. Egy öreg bácsi búcsúzott a kedves nővértől, aki szeretettel kiápolta betegségéből. Meghatottan köszönetet mondott a nővér jóságát, ez azonban csak annyit felelt: „Én köszönöm bácsikám, hogy alkalmat adott, hogy szolgálhattam a jó Istennek.”

Szent Vince ezt a speciálisan tevékeny szeretetet leányainak fogadalmába is bevitte.

Minden egyházi intézménynek fogadalmak. Az önök fogadalmái egészen jellegzetesek, mert egyszerű magánfogadalmak, és az Egyház mégis oly nagyra veszi. A világ is nagyra becsüli, sőt az összeszorított szocialista ököl is kisimul egy Istennek szentelt szegény nővér láttára.

Szent Vince szellemében a szegénység is sajátosság. Az Úr Jézus ama szavára: *Ha utánam akarsz jönni, add el mindenedet...* a szegénység minden szerzetben és társulatban megvan, sőt ez a szerzetes-redek legfőbb támasza és fenntartója. Amíg szegény, addig virágzik és az Isten segítsége vele van; működése eredményes. Ellenkező esetben azonban a szellem meglazul és az intézmény működése csak külső és látszólagos.

De la Salle szent János, szent Vince egyik nagy tisztelője is rendalapító volt. S amikor nehezen ment a rend anyagi helyzete, lemondott saját javadalmáról is. És amikor már semmije sem volt, boldogan várta a jó Isten segítségét, és az meg is jött.

Szent Vince egy másik nagy tisztelője Don Bosco János. Amikor harminc éves munkájára tekintett vissza, azt mondta: „Nem volt idő, hogy csak három napra való készletünk vagy pénzünk is lett volna; sőt a legtöbbször reggel még nem tudtam, hogy miből veszek vacsorára valót. De azt mondhatom, hogy kis pártfogoltjaim azért sohasem éheztek.

Lám, ily csodálatosan segíti Isten azokat, akik megtartják a szegénységnek nemcsak fogadalmát, hanem szellemét is.

Szent Vince a szegénységhez még egész speciálisan hozzáfűzi, hogy intézményei csakis a szegényekkel foglalkozzanak; hiszen a gazdagok szolgálatára van elég más intézmény. Alapítottak ugyan mások is sok intézményt a szegények részére; de azok vezetői lassankint fölcserélték ezt a fáradságos és sokszor áldozatos foglalkozást a több

külsőséggel és jövedelemmel járó egyéb intézményekkel.

Azért Szent Vince szigorúan előírja gyermekei számára az egyszerűség szellemét. Egyszerű szó, egyszerű viselkedés illik az egyszerű lelkekhez; és ezt az öntudatos szegények-szolgálatát nagy boldogságnak minősíti. Boldogságnak tartja, mert hiszen maga az Üdvözítő biztosít róla, hogy minden legkisebb szolgálatot neki tettünk a szegények személyében.

Nézzenek most szívük mélyére. Megvan-e ez a szeretet lelkükben, egész egyéni életükben és törekvésükben úgy, mint ahogyan azt a nagy Szent előírta? Nem azt jelenti ez, hogy a gazdagot vessék meg; hogy az iskolákban, kórházakban és bárhol azt szinte ne is ismerjék; hanem amily szeretettel ezek iránt viseltetünk, éppoly szeretettel hajljunk a fölé is, akinek semmije sincs és akinek egész ottiléte néha szinte kereszt nekünk, és pedig bárdolatlan, faragatlan kereszt. Ezt a szeretetet kell megvalósítaniok szent Alapítójuk akarata szerint.

A tisztaság fogadalmába is egy különös vonást vitt be szent Vince. A tisztaság megtartása is szinte természetes célja a tökéletességre törekvő lelkeknek. A tisztaság útja liliomokkal szegélyezett út, de a liliom mellett sok tövis is van olt, és ez természetes dolog. Nem is erről akarok most beszélni, hanem rámutatni arra, hogy szent Vince a tisztaságot nem valami folytonos önmegtadadási aktusnak és keresztnek tekinti és mutatja be, hanem az ő szellemében egy igazán boldogító, lelket megnyugtató és örvendeztető élet az. Ez az ő szemében nem nyűgös dolog, hanem kitüntető szolgálat, öröm és ajándéknyújtás nap-nap után, óra-óra után, ami Urunknak Istenünknek.

És vajjon az engedelmisségben mily különös vonás mutatkozik szent Vince szellemében? Ez az erény minden egyházi intézménynek és társulati közösségnek alapja és az érdemszerzés legfőbb eszköze. Mikor egy festő azt akarta ábrázolni, hogy mi az engedelmisség, egy nővért állított egy tábla elé és az sok nullát ír egymás mellé; mellette pedig Órangyala áll, aki az értékelen nullák

elé egy egyest rajzol, amely egyszerre sok millió értékűvé teszi az előbb még értéktelen nullákat.

Szent Vince az engedelmesség alapjául Krisztus keresztjét teszi. A nagypénteki Antiphona azt mondja: *Krisztus engedelmes volt a halálig, még pedig a kereszthalálig.* — S ezzel a legnagyobb dicséretet mondja az Isten Fiáról. Az Üdvözítő hosszú utat tett meg Bellehemtől a Kálváriáig s ezt az utat mindenütt az engedelmesség szegélyezi. Betlehemből elviszi Egyiptomba; Názáretben 30 éven át ez jellemzi; mennyei Atyja akaratát cselekszi mindenkor és mindenütt, és meghajol a törvény és a felsőbbtség előtt is.

Kedves nővérek, ilyen-e az önök engedelmessége is? Engedelmesek-e mindenkor és mindenben, vagy csak akkor, ha a rendelet megegyezik vágyaikkal, vagy ha a parancsoló kedves és jó? Ha úgy van, akkor az nem szent Vince szellemében történik! Krisztus Urunk nemcsak menynevei Atyjának, hanem Augusztusnak, Pilátusnak, sőt a hőhérlegényeknek is engedelmeskedett.

Előkelő úr halálos ágyánál ott áll az orvos. Vizsgálja a szívét. Az ágy másik oldalán könnyes szemű irgalmasnővér, a beteg leánya. Különös kiváltságképen mehetett el édesatyja halálos ágyához. De üt az óra. A nővér megcsókolja a drága kezét; még egyszer rátekint édesatyja áldott arcvonásaira és menni készül. Az orvos odaszól: „Kedves nővér, ne menjen el, már félórája sincs édesatyjának; maradjon mellette.” — A nővér pillanatig habozik, de hamar erőt vesz magán. „Nem lehet; engedélyem csak eddig tart.”

Az engedelmesség nem könnyű; de könnyűvé teszi egy tekintet az Üdvözítő keresztjére.

Értelmes, befolyásos nő felvételre jelentkezik egy zárdába. Elébe tárják ott a szerzetesi élet nehézségeit. A nő fontolgat s majdnem meginog elhatározásában, de hirtelen eszébe jut valami. „Belátom, hogy nehéz lesz az engedelmesség. De egyet kérdezek: Van-e a zárda minden szobájában feszület?” — „Igen van.” — „Akkor nem félek. Ha nehéz lesz az engedelmesség, csak föltekintek

arra, aki engedelmességében a kereszthalálig elment, s akkor semmi sem lesz többé nehéz.”

Kedves nővérek, ilyen-e az önök engedelmessége is, vagy pedig csak amolyan beletörődés a változhatatlanba?

Száz évvel ezelőtt tiszta ezüstből öntötték ki a nagy Szent ereklyéinek díszes tartóját. Annak felsőrészén Szent Vince térdeplő helyzetben van ábrázolva, kezeit ég felé tárja. Kérzik rajta a gondolat, hogy bár a földben gyökerezik, ég felé, fölfelé törekszik.

Egy ifjú életútjára indul. Édesanyja saját képét adja vele búcsúzásul. „Vedd e képet; tedd magad elé s iparkodjál hasonlóvá lenni anyádhoz!” — Az ifjú megtette s iparkodott a szelíd jószág vonásait lemásolni életében oly cselekedetekkel, melyek e vonásokat kialakították benne.

Kedves nővérek, Szent Vince képét vessék mélyen szívükbe az ő krisztusi vonásaival, az ő speciális szeretetével. Alakítsák ki életükben az ő szegénységét és tisztaságát, mely neki annyi tiszteletet szerzett és engedelmességet, amellyel mindenki követte őt. Ezt az eszmét valószínűleg meg abban az alakban, amelyben nagy rendalapítójuk azt megteremtette és önök elé állította.

Szent Vince vendégszeretete.

Egy vén katona, akit a háborúban szerzett számos sebhegye miatt Rostának neveztek, egyszer a Szent-Lázárba jött. Senkit sem ismert ott, de mert azt hallotta, hogy Vince tisztelendő úr igen jószívű, egyszerűen megkérte őt, adjon neki szállást néhány napra. Szent Vince nagy szívéllyességgel elszállásolta. Két nap múlva azonban nagyon súlyos beteg lett a rokkant. Szentünk ekkor azonnal fűtött szobába helyezte át, orvost hivatott hozzá, külön testvért rendelt ápolására s két hónapig tartó betegsége alatt minden szükségessel ellátta.

Gyermekeink jövője.

A szülők állandó gondja gyermekeik jövője. Miután szent Vince szerint kedves nővéreink természetfölötti anyái lettek ama gyermekeknek, akiket az isteni Gondviselés rájuk bízott, azért ugyanolyan gondoskodással viseltesse nek irányukban, mint természetes anyáik, és minden igyekezettel odahassanak, hogy jövendő életükre három dolgot biztosítsanak számukra:

1. Jó egészséget.
2. Tisztességes kenyérkeresetet.
3. Erkölcsi, szociális és vallásos kiképzést.

1. Jó egészséget.

A nevelésben nem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy a test és lélek együtt alkotja az emberi természetet. E kettő között állandóan fönn kell tartani az egyensúlyt; az egyik uralkodjék a másikon és mind a kettő engedelmeskedjék az isteni törvényeknek. A mai társadalom igen hajlandó ugyan feláldozni a lélek előjogait a test jólétéért; azonban mialatt e materialista felfogás ellen küzdünk, ne feledjük a régiek jelszavát sem: *Ép testben ép lélek!*

Mert tényleg, ha a test rossz karban van, igen nehezen veti alá magát a lélek akaratának, sőt teljesen kisiklik uralmából. Azért oly fontos a higiénia betartása gyermeknevelő-intézeteinkben. Főtiszt. Czot igazgató-atyánk részletesen tárgyalta e kérdést a Központi Lap 1927. évfolyamában; azért most csak a legfőbb elveket hozzuk kedves nővéreink emlékezetébe. Hogy gyermekeink jó egészségben maradhassanak, mindenek előtt jó táplálékra, elegendő pihenésre, levegőre, melegségre, tisztaságra és mozgásra van szükségük.

Táplálékuk legyen egészséges, korukhoz mért, jól elkészített. — A szolgáló-nővérek feladata, hogy örködjének e kívánalmak pontos betartása felett. Nagyon csalódnának, sőt nagyon hibáznának azzal, ha — azon ürügy alatt, hogy több lelket mentsenek meg, — nagyobb számú gyermeket fogadnának be, mint ahánynak rendes élelmézését jövedelmük megengedi.

Az ételek megválasztása is igen fontos dolog. Nem bízhatják azt egyszerűen a konyhanővérré, aki talán kevéssé ismeri azok tápértékét. Azt hiszi például, hogy már kellő táplálékot nyújtott a gyermekeknek egy kis zöldfözelékkel és gyümölcscsel; vagy pedig semmi tekintettel nincs a gyermekek korára a porciók mennyiségét és egyes ételek hatását illetőleg.

Azt talán hangoztatnunk sem kell, hogy az étkek minősége kifogástalan és gondosan elkészített legyen. Ha arra törekszünk, hogy minden étel étvágygerjesztő is legyen, az még nem az érzékiség kielégítése; hiszen csak ebben az esetben kívánhatjuk a gyermekektől, hogy egész porciójukat elfogyasszák. Csak így lehet a gyermekek táplálkozása szabályszerű és észszerű. Tudjuk pedig, hogy minden más erősítőnél ez ér legtöbbet.

A Szentírás azt mondja, hogy a rest nem érdemli meg, hogy egyék. De éppen úgy azt is állíthatjuk, hogy az elégtelen táplálék restséget szül; mert a vérszegény test nem képes eleget tenni a munka törvényének. Gyermekeinknek pedig dolgozniok kell majd az életben, hogy megkeressék kenyerüket; ha tehát elegendő és jó táplálkozással biztosítjuk egészségüket, azzal jövendő boldogulásuk alapját veteltük meg.

Ne feledjük, hogy a fiatalkornak elegendő alvásra van szüksége. — Igen fontos, hogy gyermekeinket meghatározott időben való pontos fölkelésre szoktassuk; de ne legyen ez túlkorai, különösen ne a kis gyermekeknél, akik különben sem alhatnak elég sokat.

Igen fontos továbbá az is, hogy a hálóteremek köbtar-

talmát és szellőztetését illetőleg éppúgy, mint az ágyak egymástól való távolságára vonatkozólag betartsuk a hivatalos rendeleteket. Csak így őrizhetjük meg a gyermekek egyéniségét és erkölcsösségét. E mellett természetesen a komoly felügyeletet sem szabad elhanyagolnunk: hiszen egyetlen romlott gyermek megronthatja az egész csoportot.

A gyermekek csak jó levegőn fejlődhetnek jól. — Annál is inkább, mert szegény, beteges szüleiktől már gyenge és betegségre hajló szervezetet örököltek. Ennek az elvnek megvalósítása — kivált a nagyvárosokban — sokszor komoly nehézségekbe ütközik. De legalább arra szoktassuk gyermekeinket itt is, hogy lehetőleg éjjel-nappal nyitott ablaknál legyenek. Sajnos! oly nehezen alkalmazkodnak ehhez kedves nővéreink. S ha egy látogató belép az árva-gyermekek hálójába, munkatermébe vagy műhelyébe, nem egyszer szinte visszatántorodik attól az elhasznált, szinte belélegezhetetlen levegőtől, amiben a szegény árvák egész nap vannak.

Annyit legalább okvetlenül meg kell tenniök, hogy közben-közben tágranyílt ajtókon, ablakokon át kereszt-huzattal szellőztessenek és a gyermekek szünórájukat még hideg időben is a szabadban töltsék. A jól táplált és jól öltözött gyermeknél azt a szerencsés reakciót váltja ez ki, hogy szívesen játszik, szalad és tornázik; ez pedig a fizikai kifejlődésnek elengedhetetlen kelléke.

S a szabadban való torna és játék, a délutáni séták arra is nagyon alkalmasak, hogy megelőzzék és szerencsésen levezessék kivált a serdülő gyermekeknél veszedelmes ösztönöket és hajlamokat.

Ha talán nem is szerezhethük meg gyermekeinknek és kapcsolhatjuk a fentemlített gyakorlatokhoz még az úszás jótéteményét is, gondoskodjunk legalább arról, hogy bennlakó növendékeink és árváink számára jól felszerelt fürdőszobák álljanak rendelkezésre; mert a vizgyógy mód úgy erkölcsi, mint fizikai jóhatása bebizonyított dolog. Végül tanítsuk meg gyermekeinket arra, hogy testük tisztán-

tartásával is megbecsüljék benne a Szentlélek templomát.

Az igaz, hogy körülöttünk igen sokan aránytalanul nagy gondot fordítanak a testi nevelésre. De viszont az egészségi szabályok elhanyagolása veszélybe döntheti a nevelés egész eredményét. Végre is a Szentírás „erős asszonyait” kell nevelnünk leánykáinkból; nos, ez csak úgy valósítható meg, ha lelki erejük hajtórést nem szenved testi erejük hiánya miatt.

(Folytatjuk.)

Szemléltessünk!

A jó oktatásnak első és igen fontos kelléke a lelki ismeretes, alapos készülés.

Isteni Mesterünk is tanító volt, még pedig néptanító. S mielőtt fellépett, hogy Isten igéjét hirdesse, hogy megtanítsa bennünket a tudományok tudományára: a mennyek megszeretésére és üdvösségünk elnyerésére, — arra közvetlenül ő is készült, és pedig negyven napig.

Pedig Isten volt, a végtelen Bölcsesség maga, és mégsem kezdte meg tanítását felkészültség nélkül. Miért? Hogy ő, a Mester, saját példájával tartson vissza bennünket a könnyelműségtől. Saját példájával akarta megmutatni, miként fogjunk hozzá léleknevelő nagy munkánkhoz. Hátrahagyta nekünk isteni módszertanát.

Böngésszünk benne minél gyakrabban. Fontolgassuk a szebbnél-szebb szemléltető példákat. Lám, milyen más módszert használ a gyermekeknél, mást a gyermeklelkű népnél és egészen mást a gögös farizeusokkal szemben! Ott nevel és alakít, itt meglep, elhallgattat. Ott szépíti a lelket, itt letöri a gögöt, a kevélységet.

A tanítói, nevelői hivatás isteni ténykedés gyarló eszköze: az emberre átruházva. Feleljünk meg tehát fenség-

ges hivatásunknak s készülünk elő tanításunkra mindig nagy lelkiismeretességgel, nehogy megszegyenítsenek bennünket a világiak.

Az állami tanítónőképző pedagógia-tanára azt mondta egy ízben kedves nővéreink előtt: „Isten kegyelméből harminc éve tanítok már. Ez idő alatt kétszer mentem készületlenül az iskolába. De ezek az órák el is veszték számomra! A lelkiismeretem nem vitt rá, hogy új anyagot tárgyaljak!” — Vajha mi is így beszélhetnénk!

Ismerjük a nagy pedagógus naplójegyzését is: „Istenem, bocsáss meg! Ma készületlenül mentem az iskolába!”... Bárcsak nálunk is ily hathatósan szólna a lelkiismeret!

Eredményesen szemléltetni is csak gondos előkészítés után lehet.

Történelem és földrajz. Hogyan szemléltessünk ennél a két tárgynál? A múlt alkalommal megbeszéltük, hogy képeslapokat gyűjtsünk erre a célra. Nagy képekre nem telik, megelégszünk tehát a kicsinyekkel is.

A képet azonban előbb magunknak is alaposan meg kell néznünk. Az órán két-két padnak szemléltetünk egyszerre. Felhívjuk a gyermekek figyelmét a várakra, felvőhidakra és más érdekes, figyelmet érdemlő dologra.

Előadásunkat elbeszélésekkel is fűszerezzük! Ezt nagyon szeretik a gyermekek. Az elbeszélés reményében szívesen megfélemezik nyugtalankodó természetüket s már az ígéretnél is felragyog a szemük. Jó fogás az is, ha kissé későn kezdjük az elbeszélést s ránk csengetnek. Nem folytathatjuk tovább. „Nem baj gyerekek! Tudjátok mit, ha szépen feleltek a jövő órán, folytatom. Jó lesz?”

Hogyne lenne jó. És a következő órán egész biztosan sorra kerül a történet, mert még a leggyengébb tanuló is jól tudja a leckéjét. Ilyen kis fortéllyal sokszor élhetünk; de a mértéket természetesen itt is be kell tartanunk.

A földrajz-órán utazgatunk. A társalgási formát használhatjuk. Gondolatban egy vendég-leánykát vezetünk kö-

rül kis falunkban vagy városunkban. Elbeszéljük neki annak nevezetességeit. Végig megyünk vele az utcákon vagy beutazzuk a járást, a vármegyét.

A térképen szemlélt dolgokat le is rajzolják gyermekeink. De ne remekművet kívánjunk tőlük; csak arra törekedjünk, hogy az alakot jól megjegyezzék s hogy tájékozódni tudjanak.

A rajzot künn az udvaron is elkészíthetik. Összefogóva bekerítik édes hazánkat, libasorban megjárják a Duna folyását... A megrajzolt nagy térkép városait egy-egy leányka jelzi, aki egyben elmondja nekünk a város nevezetességeit is. Ugyanígy járhatunk el a történelmi nevezetességű helyekkel és szavaltathatunk alkalmas költeményt is.

A szemléltetett képeslapot valami tartóba tesszük és és néhány napra kifüggesztjük az osztályban, hogy kedvükre nézegethessék a gyermekek. Ilymódon szinte beleélik magukat a tanult dolgokba; gondolkoznak, szemlélnék, cselekesznek. A tanulásnak ezt a módját sohasem únják meg és amit ilymódon megtanultak, azt sohasem felejtik el.

Számтан, mértан. — Már említettük egyszer, hogy a mértékeket feltétlenül meg kell szereznünk. Azonban nem elégséges azok pusztán bemutatása; mérnünk is kell velük és mérés közben fel kell hívnunk tanítványaink figyelmét arra is, hogy milyen összefüggésben vannak egymással a mértékek.

Mérjük fel az iskola területét! A méter-négyzetet jól szemléltethetjük négy gyermekkel, akik összefogóznak és egy-egy méter hosszúságú zsinórt tartanak kezükben. Számítsuk ki az osztály térfogatát! Adjunk ehhez is gyakorlatias példát: Hány liter levegő van az osztályunkban?

Ha lehet, kimegyünk az udvarra is. Egy ládikának térfogatát már bent az osztályban kiszámítottuk; most tehát igazoljuk számításunk helyességét és lemérjük, mennyi homok fér bele. A liter hányadrészeit is gyakorlati

úton tanítjuk. A leánykák kimérnek — ki-ki magának — egy-egy dl homokot; azután tízenkint beleöntik a literes edénybe. Ha tíz gyermek készen van, a következő tíz tölti meg. Hogy vigyáznak majd, hogy pontos legyen a munkájuk; hogy többet ne vegyenek, sem el ne szórjanak valamit!

Mérjük le az udvar vagy a kert területét! Számítsuk ki, mennyi az holdakban, mert a gazda így számít. Adjuk feladatnak, hogy mérjék le az udvarukat otthon és számítsák ki, van-e az egy hold.

De nincs ám mérőszalag! Se baj. Csinálhatunk magunk is. Hoznak a gyermekek vékony vesszőt, kötél-darabot vagy lehasított hosszabb rongyot. Levágunk belőlük egy métert. Még a dm-eket is megjelöljük a vesszőn bevágással, a zsinóron tintával és kész a mérték; mérhetnek már vele. Ezt szívesen meg is teszi a gyermek s mily büszke rá, hogy édesapjának is meg tudja mondani, mekkora az udvar, a kert; az ő udvaruk, az ő kertjük.

Azután bemutatjuk a mérleget. Ha az iskolának nincs, a konyhából hozatjuk el vagy kölcsön kérünk valakitől. Bemutatjuk, hogyan lehet jól, és hogyan rosszul mérni. Sokszor halljuk: „Ebbe a keresztény boltba bizony nem megyek többé vásárolni; oly szűkösen mér! A zsidónál sokszor egészen lehajlik a mérleg, és mégsem vesz vissza az áruból.” — De ha csak egyszer is utána mérnének, meglátnák, hol kaptak nagyobb mennyiséget, mert az utóbbi helyen valószínűleg a serpenyőből vagy a súlyból hiányzik valami; lereszeltek belőle. Ezért nem bánja aztán a zsidó, ha kissé lebillen a mérleg; még így is ő nyer.

Ismertessük a hídmérleget is. De ez a szemléltetés is gyakorlatias legyen. Ha nincs a háznál, menjünk el gyermekeinkkel oda, ahol van; bizonytalanság szívesen megmutatják. Ott újból átismételjük, amit az iskolában már megtárgyaltunk. Megbeszéljük a mázsálás lényegét, mennyi súlyt kell felrakni, stb. Teljes lesz azután az öröm, ha még egymást is megmérhetik, de természetesen felügyelet és irányítás mellett.

Ha így tanítjuk a számtant, a gyermek szívesen tanulja. A példánál is súlyt helyezünk a gyakorlatiakra, mert az életre kell nevelnünk. Tanítványaink így a gyakorlati életben is könnyebben boldogulnak.

Méréstanból pl. nem a kocka felszínét számítjuk ki, hanem egy kockaalakú dobozt akarunk papírral bevonni. Megnézzük, mennyi kell hozzá. Milyen lapjai vannak? Hány négyzet lapja van? Egyenlők-e a lapok? Tehát hat egyenlő négyzetlap kell a bevonásához. Ne vagdossuk széjjel. Négy lapot egy végben hagyhatunk, egyet-egyét oldalt. Ez lesz az alap, ez meg a fedőlap bevonására.

Szemléletes és gyakorlatias lesz majd így a tanításunk.

(Folytatjuk.)

Ratisbonne Alfonz

a Csodásérem nagy megtértje.

(Folytatás.)

Szent halála.

Haladt az idő. Tódor atya hosszú fűrtjei hófehérré lettek és sajátos költői lelkével így jelezte életereje elmúlását: „Megjött a késő ősz lehulló leveleivel, és ez áhítatos melankóliába ringat. Földi szunnyadás ez már, és álmódás az égről.” — Az 1884-ik év első napjaiban 82 éves korában a Szentek dics-sugarával övezve ment át az örök nyugalom honába.

Mária atya — mikor fivére áldozatának befejezéséről értesült, — Sion leányaival együtt a *Magnificat*-ot és a *Te Deum*-ot zengte el, mert szinte elragadtatásba vitte az a gondolat, hogy szeretett fivérét mily szép művek kísérték át az örökkévalóságba... „Nekem azonban: *Miserere mei, amplius lava me...* — De a nagy öröm mellett szeretett

testvérének elvesztése fölött könnyeinek is szabad folyást engedett; szeme valóságos könnypatakka lett.

Az új kettős társulat elveszítvén alapítóját és első főnökét, Franciaországból egymásután jöttek hozzá a sürgető levelek; jöjjön minél előbb, hogy átvegye fivére örökségét: a társulatok vezetését. De elutazása elé folytonos akadályok gördültek. „Párizs azt mondja nekem: *Jöjj* — írja a Sion-nővérek általános főnöknőjének, — a jó Isten pedig mindig elállja utamat és mintegy azt mondja: *Maradj!*” — És szinte megijedve a reá váró nehéz feladat perspektívájától, hozzáteszi: „De az Istenért, hagyják ezt a szegény Mária atyát békén az ő kis kuckójában. Sohasem volt alkalmas semmire, most pedig még tehetetlenebb, mint valaha. Közel van a megvakulásához és csak egy a vágya, hogy az Úr Jézus keresztútján halhasson meg.” — S mindig újból mondogatta: „Hamarosan meglátjuk majd, miért akadályozta meg a jó Isten elutazásomat.”

Április vége felé a jóságos atya általános nagy gyengesége mellett is Ain-Karim-ba ment, hogy ott a Szent-János intézetben május előestéjén a Boldogságos Szűz tiszteletére körmenetet rendezzen. Amennyire csak ereje engedte, maga intézkedett az előkészületekről és maga is vezette a megható körmenetet; de már másnap, május 1-én, tüdőgyulladás szimptomái mutatkoztak nála, s az orvos mindjárt életveszélyesnek jelentette ki állapotát.

„Már évek óta kértem a Szentséges Szűzet, adja meg nekem a kegyelmet, hogy az ő korában halhassak meg; s íme május 1-én, 70-ik születésnapomon ért el a tüdőgyulladás; ezt jó jelnek vehetem. Az is régi kívánságom volt, hogy a Szent-János intézetben fejezhessem be életemet és ott helyezzenek nyugalomra. Lám, minden kívánságomat teljesítette.”

Mind a három intézetében megkezdették az egek ostromlását. Az éjjel-nappal feltörő folytonos imádsággal a gyermeki szeretet ezer önkéntes áldozatát is kapcsolják jó atyjuk felgyógyulásáért; de csakhamar be kellett látniok, hogy a jó Istennek mások a szándékai.

Mária atya nyugodt mosollyal tekintett feloszlása elé. Áhítatos örömmel vette föl a végső szentségeket és utolsó pillanatáig megható önzetlenséggel csak szeretett övéinek javáról gondoskodott. Mikor megkérdezték, nem akar-e még különösebb intézkedéseket tenni, azt felelte: „Nem. A jó Isten majd gondoskodik a továbbiakról; csak föl a szívekkel! Az a reményem, hogy az örök nyugalmat becsülettel megszolgáltam... Ma van az én nagypéntem!... Január 20-a előbb a keresztet, azután Szűz Máriát mutatta meg nekem... Ma Szűz Máriával együtt jön a kereszt, és azután nemsokára...” Oly kézmozdulatot tett, mely azt jelentette: a mennyország!

Mikor halálos ágyán megtudta, hogy négy kis izraelitát vettek föl a Szent-Péter intézetbe, nagy örömmel így kiáltott fel: „Köszönöm neked, Uram! Haláltusámban nemzetem őket és te tudod, Uram, hogy életemet áldozom föl Izrael üdvéért.”

„Úgy illet — mondotta róla az egyik szónok, — hogy kiváló fivére Vízkereszt ünnepének fénykörében haljon meg, mert ez az ünnep a pogányság és az összes nemzetek meghívása a kereszténységre. De ő, Mária atya, aki május 1-én született, nem halhatott meg máskor, mint májusban. Hiszen sokszor mondotta: „Én nem olyan gyermeke vagyok Istennek, mint más; s ha majd egyszer eljutottam életem végéhez, ne azokat a fohászokat mondogassák nekem, amiket a többi haldoklóknak. Csak annyit mondjanak: *Mária!* — és ez az egy szó szívem legmélyét járja majd át.”

Május 6-án esti 8 óra tájban egyszerre égi fény ömlött el a haldokló arcán. Szemei tágra nyíltak; élet és boldogság sugárzott belőlük; eleinte meglepetést, majd elragadtatást árultak el. Ez az extázis három percig tartott; akkor lecsukódtak szempillái s minden rázkódtatás nélkül visszaadta szép lelkét Teremtőjének. Két könnyű sóhaj jelezte csupán a jelenlevőknek, hogy Mária atya befejezte immár földi zárandoklását. Úgy látszott, mintha csak békés álomba szenderült volna, mert a még mindig termé-

szetfölközt fényben verődő szelíd vonásokon semmi sem emlékeztetett a halálra.

Kimúltának híre egész Jeruzsálemben nagy megütközést keltett. Kívánsága szerint temetése ugyan nagy egyszerűséggel ment végbe, mégis mindenkit meghatott és szinte megrendített. Ain-Karim összes lakói a házak terraszára gyűltek, hogy legalább lélekben követhessék a menetet; a mohamedánok tiszteletteljes hallgatással jelezték meghatottságukat és az anyák így szóltak gyermekeikhez: „Sírjatok csak! Ilyen jó atyát, mint ez volt, sohasem találtok többé.” A Szent János intézetben nyugszik tehát porhüvelybe, szemben azzal a hellyel, ahol a *Magnificat* éneke hangzott el. Ő maga jelölte ki ezt nyugvóhelyéül, mert égi Anyjának oltalma alatt akart nyugodni. Alázatosságában nem engedte meg, hogy az *Ecce-Homo* szentélyében helyezték örök nyugalomra. Mikor erről említést tettek előtte, megütközéssel kiáltott föl: „Micsoda! Az *Ecce Homo* szentélyét szennyezzem be földi maradványaimmal!” — Szívét azonban Jeruzsálemben őrzik, melyet anyyira szeretett.

A Szentföldre zarándokló hívők rendszerint meglátogatják Mária atya kis szobáját is, mely nagy szegénység-szeretetéről tesz tanúságot. Itt fehérre festett puhafa asztalon fekszik még birétuma, néhány fotográfia és ott áll a Szentséges Szűz szobra, továbbá egy naptár, az 1884. év május 6-át mutatva. Balról mozdóasztal és egy fogas, melyre egy kopott felöltő és egy sétatob van felakasztva. Jobbról van szegényes ágya egyetlen szalmazsákkal és lőszörpárnával. Az egész bútorzatot két szék és egy karos-zék egészíti ki.

Sírját is sokan látogatják és kis árvái nagy szeretettel gondozzák. Egyszerű sírkő jelzi nyugvóhelyét. „Síromra — így rendelte az alázatos pap, — csak ezt a két szót írják: *Mária atya*. Az atya szó elmondja, hogy mi voltam s vagyok: szegény bűnös. A másik pedig Szűz Mária végtelen irgalmára emlékeztet. Ez a két szó tehát a jót is, rosszat is elmondja rólam.” — Ez a kívánsága is teljesült s e két

szó alá még csak halálának dátumát csatolták. De a kőtábla fölött a szeplőtelen Szűz szobra emelkedik és pedig abban az alakban, amint a Csodás-érmen látható. A szobor talapzatán amaz imaszerű szavak olvashatók, amelyekkel a híres Dupanloup szónok fejezte be örökszép beszédét 1842 január 31-én, Mária atya keresztelkedése alkalmával: *Ó Mária, emlékezzél gyermekedre, szeretetednek édes és dicső hódítására!*

(Folytatjuk.)

Társulati Hírek.

1. Főtisztelendő generális-atyánk kitüntetése és jubileuma.

Igen örvendetes hír kering egy idő óta még hivatalosan is: főtisztelendő generális atyánkat a Becsületrend lovagjává avatják!

A külügyminiszter javaslatára történik ez és így okadhatja meg elárását: „Ötvenhat évet töltött el apostoli munkásságban és ezalatt kitűnő szolgálatokat tett a francia befolyás és kultúra terjesztésével külföldön.” — És a *La Croix* keresztlény újság hozzáteszi még: „Az a nagyszámú missió, amelyet különösen Keleten tartanak fenn a lazarista Missióspapok és a Szeretet-leányai s amely mind főtisztelendő Verdier úr lelki kormányzása alatt áll, örvendez majd, hogy atyjukat, szent Vince tizenhetedik utódát a kormány ily megérdemelt kitüntetésben részesítette.”

Igen, a missiók örvendenek; de még inkább Franciaországi és külföldi házaink. Hiszen főtisztelendő generális-atyánk már régóta Nagykeresztese a Szeretet becsületrendjének.

A köztársasági elnök április 17-én fogadta nagy ünnepélyességgel főtisztelendő generális atyánkat, hogy mel-

lére tűzze a Becsületrend keresztjét. A társulat részéről ft. Cazot igazgató atyánk és ft. Defèbre úr, ning-pói apostoli vikárius voltak kísérői, a Szeretet-leányait pedig nagyontisztelendő generális-atyánk, a társulat asszistens-nővére és a szeminárium igazgató-nővére képviselték. Oly kegy volt ez, amellyel a francia államfő bebizonyította, hogy elismeréssel viseltetik a jótékonytételt gyakorló és az apostoli művekkel foglalkozó szerzetes-társulatok iránt.

Miután az elnök szívélyes, meleghangú beszédet intézett a jelenlevőkhöz, amelyben különösen kiemelte, mily szépen működnek a francia missiók kivált Algériában, Chinában és Indochinában — amint ezt utazásai közben maga is tapasztalta, ... főtisztelendő generális-atyánk mellé lüzte a becsületrend lovagi keresztjét.

De vajjon mi meglátjuk-e valahol és valamikor ezt a kítüntető érdemjelet?... Azt mondják, szent Vince ereklyetartóját fogja majd díszíteni!

Május 21. és 22-én ünnepli főtisztelendő generális atyánk áldozárrá szenteltetésének 50 éves évfordulóját. Segítsünk neki hálát adni az 50 év bőséges kegyelmeiért. Szolgáltassanak amennyire lehetséges, szentmisét e napon, ajánlják fel a szentáldozást érte. S hogy az örömmel külső kifejezést is adjanak, az ünnep emlékére két nagy rekreációt tarthatnak.

2. Párizsban megkezdődnek a jubileumi ünnepek.

Miután az új, tágas és gyönyörű kápolna elkészült, egymást érik majd a jubileumi ünnepek, amelyeket április 25. 26. és 27-én a Szent-Lázárban megtartott szent Vince triduum nyitott meg.

Május 1-én reggeli nyolc órákor maga Verdier, párizsi bíboros-érsek úr nyitotta meg a Szűz-Máriás ünnepek hosszú sorát ünnepélyes főpapi misével. Ugyanaznap dé-

után öt órákor szentbeszéd és ünnepélyes áldás volt.

Az első Szűz-Máriás triduumot Anyaházunk kápolnájában május 11-én, 12-én és 13-án tartják. Első nap a pápai nuncius mondja a főpapi szentmisét. Két órákor ft. generális-atyánk tart konferenciát; utána vesperász és az Anyaház kertjében körmenet a szentséges Szűz tiszteletére és áldás. Második nap mélt. Crapin párizsi segéd-püspök mondja a szentmisét. Két órákor Crapez úr tartja a konferenciát, amelyet áldás követ. Harmadik nap mélt. Chesnelong Sens-i érsek pontifikálja a nagymisét. Két órákor ft. Cazot igazgató atya mondja a konferenciát és tartja az áldást.

Ezen a triduumon csak a Párizsban és környékén működő nővéreink vehetnek részt, sőt azok is nagy számuk miatt csak felváltva, egyetlen alkalommal, hogy valamennyire sor kerüljön.

Hogy kedves nővéreinknek fogalmuk legyen róla, mily mozgalmas élet folyik most párizsi Anyaházunkban és mily valóságos zarándokhely lett ez évben a Jelenés kápolnája, itt közöljük az idei május hónap programját.

1-én — mint említettük, a jubileumi ceremóniák megkezdése.

4-én — délután négy órákor egy férfi-zarándoklat.

7-én — a Marseille-i Szeretet-hölgyek zarándoklata. 8-kor szentmise, délután 4 órákor szentbeszéd és áldás.

8-án — a lengvel Szent-Kázmér intézet zarándoklata. 8-kor szentmise. — Délután 3 órákor nővéreink párizsi iskolái (amelyeket titokban, házukon kívül tartanak fenn) gyermekeinek zarándoklata. Szentbeszéd, fölajánlás a szeplőtelen Szűznek, áldás. Ezt követi a retraite-teremben az érdemjegyek kiosztása.

10-én — a Chignancourt plebánia híveinek zarándoklata. 8 órákor szentmise, fél 3-kor virág-felajánlás a szent Szűznek; szentbeszéd, áldás.

11, 12 és 13-án — a fentemlített triduum a párizsi nővérek számára.

15-én — párizsi házaink bennlakó Mária-gyermekeinek zarándoklata. 8-kor szentmise, 2 órákor szentbeszéd, processzió, áldás.

17-én — a párizsi Szent-Marcell plebánia zarándoklata. Fél 3-kor áldás.

18-án — Perigueux egyházmegye zarándoklata. 7-kor szentmise,

délután 5 óraker szentséges áldás. Ugyanaz nap 9-kor a párizsi művészek szentmiséje. — Háromnegyed 4-kor pedig a Nyugati-Egyesség zárandoklata.

19-én — a verduni zárandoklat. 4-kor áldás.

20-án — az Amiens-i egyházmegye első zárandoklata. 9-kor közös szentáldozás, fél 11-kor ünnepélyes nagymise.

21-én — ft. generális atyánk papi jubileuma. E napon fogadja a Szent-Lázárban a párizsi szolgáló-nővérek üdvözleteit.

22-én — ft. generális atyánk mondja Anyaházunk kápolnájában a szentmisét jubileuma alkalmával.

24-én — a Gresillon plebánia zárandoklata, 2 óraker áldás.

25-én — Philadelphia egyházmegyének zárandoklata az Egyesült Államokból. Fél 10-kor énekes mise, délután 4 óraker vesperász és áldás.

29-én — Krisztus Urunk mennybemenetele. — E napon kezdődik a szolgáló-nővérek második lelkigyakorlata Anyaházunkban.

3. Nagyontisztelendő vizitátornőnk párizsi útja.

Kedves nővéreink bizonyára tudják, hogy nagyontisztelendő vizitátornőnk igentisztelendő igazgató-nővérünk és egy szolgáló-nővér kíséretében húsvét keddjén útnak indult, hogy 36 órai utazás után párizsi Anyaházunkba érkezve, résztvegyen ott a tiszt. szolgáló-nővérek szentmagányán.

Nagy öröm és meglepetés várta őket. A Jelenés kedves kápolnája éppen elkészült. Nem is annyira restauráltak; inkább újraépítették s most tágas, magas, szép világos templom lett belőle. A szentély azonban, amelyet az édes Szűzanya jelenlétével megszentelt, érintetlen maradt most is. Jövő számunkban — ha Isten segít, — részletes leírását és talán fényképét is hozzuk drága társulati kegytemplomunknak, hogy összes kedves nővéreink ismerjék azt a helyet, ahová a legtöbb jó nővér csak lélekben zárandokolhat el, mert csak nagyon kevésnek lehet része abban a boldogságban, hogy valóságban odajuthat.

Drága utasaink még a szentmagány megkezdése előtt

abban a kegyelemben részesültek, hogy résztvehettek a Szent-Lázár templomában április 25-én kezdődő Szent Vince triduumon. Valami lélekemelő volt ez a háromnapos ünnepség!

Szent Alapítónk ereklyéi — viasszal bevont és egyházi ruhákba öltöztetett egész csontváza — a főoltár mögött és fölött vannak elhelyezve egy színezüstből és kristályüvegből készült remek ereklyetartóban, amelyen Szent Vince alakja térdelő helyzetben, ég felé tárt karokkal látható; két oldalt pedig két kis árvának imádkozó alakja.

A főoltár mögött alkalmazott kettős lépcső lehetővé teszi, hogy az ájtatoskodók egyik oldalon fölmehessenek és egész közletről tisztelhessék a szent ereklyéket, a másikon pedig — a torlódás elkerülése céljából — lemenjenek.

A triduum alkalmával pazar gyertya-és villanyfény vette körül a szent ereklyéket.

A két első napon reggeli 8 óraker csendes mise volt; de nagyon ünnepélyessé tette a többszáz nővér és a Szent-Lázárban tartózkodó összes papok és kispapok részvétele. Rendkívül fölemelő már a bevonulásuk is, hiszen százan, néha még többen is vannak. A főoltár mögött levő sekrestyéből indulnak az oltár két oldaláról. A legidősebbek kezdik a menetet, valamennyien fehér superpelliciumban.

Elsőnek a meghajlott, hófehér fürlű aggastyánok lépdelnek. Rozzant testük kifáradt már az Isten dicsőségeért és a lelkek megmentéseért folytatott küzdelemben. Szemükben a jól végzett munka megnyugvásának és az örök jutalom reményének szende fénye csillog. *Jó harcot harcoltak, a futást elvégezték... az igazság koronája el van téve számukra!*

Majd a férfikor delén járó apostoli férfiak következnek. Ők viselik a nap hevét. Nem egy közülök éppen apostoli útra készül a távoli missiókba, hogy ezer veszély és kimondhatatlan fáradsalmak között terjessze Isten országát a halál árnyékában sínylődő népek között; vagy pedig nem régen tért vissza külföldi missiójából, amit hosszúra növesztett szakállja is elárul.

Lassan mind fiatalabb, mind fűgőbb lesz a menet. De e fiatal leviták keblét is apostoli vágyak dagasztják s homlokukat a vértanúság reménye ragyogja körül; hiszen emezek és amazok között is nem tudni, melyiknek feje fölött tartja már szent Órangyala a mártir-pálmát, mert Istennek jövődjő vértanuját kíséri.

Ez a hosszú menet az oltár két oldaláról kiindulva, az oltár előtt találkozik. A párok a Szentség előtt térdet hajtának, majd egymás felé fordulva főhajtással üdvözlik egymást és ismét szétválva, egyik a jobb, másik a bal oldalon levő hosszú — a kananoki stallumokhoz hasonlóan lépcsőzetes — padosorok felé lépdel, hogy ott helyet foglaljon.

S mindez nagy összeszedettséggel és áhítattal megy végbe, úgyszintén a szent ténykedés egyes mozzanataiban való tevékeny részvétel is: mint a bírótumok levétele, főhajtások, letérdelés, felállás, stb. Ez még a csendes misék alatt is annyi áhítatos figyelemről tesz tanúságot, hogy a jelenlevőket is egészen magával ragadja és mély áhítatra hangolja. Az a tökéletes pontosság pedig, amellyel mindezt egyszerre, mintegy zsinóron végzik, a legfőlegelőbb látványosságok egyike.

A szép triduum mindegyik délutánján ünnepélyes szentbeszéd, vesperász és szentséges áldás volt, az utolsón *Te Deum*-mal kapcsolatban.

A harmadik napon reggeli 9 órakor főpapi nagymise volt, amelyet Verdier, párizsi bíboros-érsek őminenciája celebrált fényes papi segédlettel. A Szent-Lázárban még a bíboros-érsek úr öltöztetése is külön ceremóniával megy végbe. A nyolc-tíz segédkező áldozár vagy kispap egyenes vonalban sorakozik a főoltár előtt, ahol az érseki ruhák elő vannak készítve. Míg az egyik áldozár sorra odanyújtja nekik az egyes tárgyakat, ők ritmikus fő és térdhajtással veszik át és éppily módon nyújtják oda az oldaltrónuson öltözködő érsek úr titkárának.

Április 27-én a főpapi nagymise után — úgy 11 óra tájban — a nővérek Anyaházába ment át az érsek úr,

hogy megáldja azt a gyönyörű Mária-szobrot, amelyet az egész Társulat kegyeletes hálája és szeretete emelt a *Nagyhatalmú Szűz* tiszteletére azon a helyen, ahol ismételtelen megjelenni méltóztatott.

A szobor maga fehér carrarai márványból készült igen nagy műzléssel. A kezében tartott gömb színaranyból van gyémánt-sorokból kirakott körívvel. Ebben a másfél kiló súlyú aranygömbben foglaltatik az egész világon szétszórt intézeteink neve és a szeretet-gyakorlatok száma, amelyekkel a Szeretet-leányai e százéves jubileum méltó megünneplésére készültek. Az érsek úr, akinek neve szintén szerepel a listán, tréfásan megjegyezte, hogy ő is bent ül és ő ajánl föl valamennyiünket a szentes Szűznek.

A szép triduum befejeztével megkezdődtek a tiszt. szolgáló-nővérek szentgyakorlatai. Nagyontiszt. Lebrun anya — egy ötvenes éveiben levő, kistermetű s még igen eleven, fűrgő nővér — maga tartotta a gyönyörű repetíciót. De kedves zarándokaink nagy fájdmára főtisztelendő Verdier generális-atyánk nem tarthatta meg a konferenciákat; nem is beszélhetek vele, mert nagyon beteg. Valami komoly lábbaja miatt éppen akkor magas lázzal kórházba kellett vitetni és műtétnek alávetni magát. Visszaautazásuk idején azonban már kissé jobban volt. Imádkozzunk érte!

Mivel drága Anyaházunkban — mint láttuk, — most egymást érik a zarándok-csapatok és még május elején a tiszt. szolgáló-nővérek újabb csoportja is hivatalos a szentmagányra, kedves utasaink nem időzhetnek már soká; és így Schweizon és Salzburgon át e hó 8-án szerencsésen haza is érkeztek, elhozva magukkal számunkra is Szeplőtelen Anyánk áldását és üdvözlését.

4. Mária-gyermekek audienciája a Szentséges Atyánál.

Nagyontisztelendő Maurice Mária anya értesít bennünket, hogy őszentsége XI. Pius pápa a Csodásérem jelenésének százados évfordulója alkalmával audienciát adott a Rómában és környékén lakó Mária-gyermekeknek. A *Rayons* (Mária-gyermekek francia folyóirata) részletesen beszámol e nagy eseményről. Mi csak röviden közöljük kedves nővéreinkkel a következőket:

Március 9-én vasárnap több mint hétszáz kedves Mária-gyermeünk közeledett a Vatikánhoz. Valamennyi fehér ruhában, fátyollal és a kékszalaggal díszítve gyűlt össze a Consistorium termében és a szomszédos helyiségekben. A szentséges Atya félhétkor megjelent közöttük és végig járva soraikat, valamennyinek csókra nyújtotta gyűrűjét. Viharos éljenzéssel fogadták, majd rázendítettek a Csodásérem himnuszára. Ezután hárman közülök előléptek és valamennyiük nevében ajándékokkal kedveskedtek legfőbb Pásztoruknak, amelyek közül különösen értékes volt egy pompás arany érem.

Őszentsége nagy jóindulattal hallgatta meg gyermeki hódolatuk kifejezését; érdeklődéssel szemlélgette felajánlott adományait és kenetteljes beszédben tért ki mind arra, ami köszöntésükben előfordult. Biztosította őket, hogy jól ismeri a Mária-gyermekek társulatának mennyei eredetét.

Végezetül megáldotta őket a legfőbb Pásztor és áldásába belefoglalta Szűz Máriának a földkerekségen élő összes gyermekeit, továbbá szent Vincének összes fiait és leányait is. A fiatal leányok erre elénekelték az Egyház könyörgését a pápáért, amit őszentsége trónján állva, nagy lelki összeszedettségben hallgatott végig.

Utasítások a zarándokok részére

a Társulat Anyaházából.

Kedves nővéreinket, akik hazánk és az egész világ minden pontjáról Anyaházunkba érkeznek a Mária-gyermekek zarándoklataival, a következőkről értesítjük:

Hogy Párizs és Versailles nevezetességeit kívánságuk szerint megtekinthessék, gondoskodtunk alkalmas közlekedési eszközökről és a következő ajánlatokat kaptuk az autóbusz társaságtól.

A vasut-állomásoktól a házig 40 személyes autóbusz 90 frank.

Párizsi kirándulásokra, egész napra (tíz óra, 50 kilométer) 425 frank.

De előtte (4 óra, 25 kilométer,) 225 frank.

Delutánra (négy óra, 30 kilométer,) 300 frank.

Versailles-be, 9 órától 19 óráig 425 frank, és minden kocsin 20 frank ráadás, borra való.

Az autóbuszok föltétlenül várni fogják a fiatal leányokat, akik a vasút állomásoktól távol szállnak meg. Mi lefoglaljuk részükre; de kérjük kedves nővéreinket, hogy a vonatok érkezését pontosan és előre jelezzék, hogy egy nővért küldhessünk ki az érkezők eligazítására.

A leánykák olyan sorrendben szálljanak le a vonatról, mint azt az utazás vezetőjének küldött listán jelezzük, hogy az állomáson várakozó nővérek feladatát ezzel is megkönnyítsék.

A nővérek, akik leányaikkal Párizst és Versailles-t megtekinteni óhajtják, közöljék velünk, hányan lesznek; mert a szerint már előre több csoportba kell őket beosztani. Például első nap kétszáz megy Versailles-be, kétszáz Párizsba, másnap pedig fordítva. Minden zarándoklat gondoskodjék egy szónokról, énekről, játszóról és áldozárról, aki a szentmisét mondja. Lépjenek direkt összeköttetésbe a Montmartre bazilika főnökével, ha ott is külön istentiszteletet óhajtának.

Igen hangsúlyozva ajánljuk a fiatal leányoknak, hogy nagyon szerényen öltözködve jelenjenek meg; a ruhaujak a könyökön alul, az aljak térden alul érjenek; semmi kivágás a nyakon!

A napi ellátás díját reggeli nélkül 15 frankban állapítottuk meg fejenként. Az ágynemű mosására ezen felül összesen 3 frankot fizetnek. Mindegyik fiatal leány hoz magával zsebkést, amit az asztalnál is használ, továbbá szalvétát és törülközőt. Az Anyaház és a Szent-Lázár templomából kijövet zsemlét, szendvicset és csokoládét kaphatnak *Oudinot utca 3.* és *Sèvres utca 67.* szám alatt.

A társulat tagjai a zarándoklat alkalmával vegyék föl fátyolukat és elhozhatják magukkal zászlaikat is.

Fontos utasítások a fiatal leányokat kísérő nővérek számára.

A szerény öltözködést még egyszer és nyomatékosan lelkükre kötjük.

De hangsúlyoznunk kell, mennyire szükséges, hogy Párizs utcáin is kifogástalanul viselkedjenek leányaink, mert mindenki felismeri mivoltukat jelvényükről, amelyet állandóan magukon hordanak. Párizs minden évben lát utcáin különféle egyesületi csoportokat fiatal leányokból, akik világi egyének vezetése alatt is mély benyomást gyakorolnak a párizsiakra, mert valamennyit tökéletes rendezettség, szigorú fegyelem és majdnem föltétlen hallgatás jellemzi. Azért igen sajnós dolog volna, ha kedves Mária-gyermekeink nem gyakorolnának rájuk hasonló épületes benyomást.

Nagyon kérjük tehát kedves nővéreinket, kívánják meg tőlük, hogy az utcákon végtelen korrektséggel viselkedjenek. Sétáik alkalmával, a villanyosokon, a földalat-

lin, az autóbuszon s a középületek megtekintése alkalmával csak egész halkán, szinte sutlogva beszéljenek és *teljes csöndben* közeledjenek a templomokhoz, kápolnákhöz, zárdákhoz vagy a nővérházakhoz, ahol megszállnak. E nővérházakba mindig egyszerre térjenek be és ne tóduljanak az udvaron át, hanem kettesével menjenek nagy csöndben kijelölt helyeikre, hogy érkezésükkel is mindenkinek jó példával szolgáljanak. Éppen ily épületesen és csendben történjék mindig távozásuk is.

Lebrun nagyöntisztelendő anyja.

Etienne Keresztelő János

XIV. általános főnök életrajza.

1801 - 1874.

17. Az 1849. évi általános gyűlés.

A kolerajárvány még javában dühöngött s amellet Itáliát, Lengyelországot, sőt magát Franciaországot is folytonos belső forradalmak és polgárháborúk nyugtalanították, amikor elérkezett az általános gyűlésnek szabályszerű időpontja. Miként említettük már, Etienne atya maga is habozott egy pillanatig, vajjon megtarthatják-e. De csakhamar nagy bizalomra gerjedt az isteni Gondviselés iránt, mert szent Vince szavai jutottak eszébe: „Tartsuk meg szabályainkat, és azok megőriznek bennünket.”

Az általános gyűlésnek szabály-előírta ideje itt volt már; merészség nélkül számíthatott tehát a jó Isten különös oltalmára. „Az a meggyőződésünk, — mondotta — hogy ez eljárásunkkal nem kísértjük a jó Istent; ellenkezőleg, jelét adjuk ezzel hitünk és szándékunk egyszerűségének.”

És bizalmában nem csalódott. A gyűlésre akadálytalanul összejöhettek a társulat majdnem összes tartományainak képviselői, és a legnagyobb nyugalomban és a Szentlélek békéjében kezdhették meg üléseiket. Megérkezésükre még a kolerajárvány is felfüggesztette garázdálkodásait, és csak távozásuk után folytatta pusztító munkáját. Mindez rendkívül nagy öröme szolgált Étienne atyának és újabb indítóokat merített belőle, hogy mindenkor és mindenben az isteni Gondviselésre hagyatkozzék.

Nagy vigasztalására szolgált az is, hogy a földteke minden tájáról összegyűlt tiszteletreméltó missióspapokat láthatta s őket egy szív és egy lélek egyesítette. Mind ugyanazon a nyelven: szent Vince nyelvén beszéltek; valamennyit egyetlen cél lelkesítette: az, hogy az egész kongregációban az ősi szabályszerűség felvirágzását lássák.

Az első és legfontosabb kérdés tárgyalása az volt, hogy a társulat lombardiai tartományában helyreállítsák a békét és egyetértést. Előző fejezetünkben említettük már, hogy túlbuzgóságukban mily átkos törekvésre vetemedtek egyes olasz missióspapok. A tartománynak egybegyűlt képviselőit mély fájdalommal töltötte el ennek híre. Étienne atyával teljesen egyetértve megállapították, hogy — miután a társulat alapszabályai az evangéliumi elvek gyakorlati megvalósítása, — semmiféle változtatásnak alá nem vehetők úgy, mint az emberi intézmények, hanem bizonyos tekintetben érintethetlenség, mint maga az Evangélium. És hogy hasonló kísérlet meg ne ismétlődhessek, a gyűlés egyhangúlag a következő határozatot hozta: „A kongregáció szabályain a legcsekélyebb változtatást sem eszközölhet senki, mivel a jelen időben is ugyanoly hűséggel és ugyanoly eredménnyel tarthatók meg, mint az elmúlt századokban.” —

És hozzátette még: „A szabályok legcsekélyebb változtatása csökkenthetné a társulatban dicső Szent Vince atyánk szellemét és annak a veszélynek tenné ki magát, hogy teljesen elveszíti e szellemet.

Szent Vince hagyatékainak hűséges megőrzése érde-

kében még több, igen üdvös határozatokat hozott ez a gyűlés. Az újabban elvállalt munkakörök szabályzatairól, a nagy szemináriumok igazgatásáról, a missiókról és az intézmény egyéb műveiről is hosszasan tárgyalt és igen üdvös intézkedéseket tett.

Az akkori idők súlyos viszonyait figyelembe véve, az 1849. évi általános gyűlést — úgy a résztvevő tagok számát, mint a hozott határozatok fontosságát tekintve, — a társulat legemlékezetesebb gyűlésének tartják.

(Folytatjuk.)

Az énekesek figyelmébe!

Többen fordultak hozzánk kedves nővéreink közül azzal a kéréssel, hogy szerezzünk számukra szép egyházi énekeket. S mivel drága elüljáróink tudják, mily örömmel énekelgetnek kedves nővéreink a szentmisék és áldások alatt, hogy azzal is emeljék istentiszteleteik fényét és áhítatát, azért szívesen megengedték, hogy szép egyházas, magyar és latin énekeket nyomtassunk számukra és a Központi Lap útján értesítsük, mely énekek kaphatók ezentúl az ökonomátban.

Megrendelhetők tehát a következők: 1. Szent Vince ének: *Egyházunk hitvallója...* 2. Szentáldozás utánra: *Krisztus lelke, szentelj meg engem!* — 3. Jézus szent Szívéhez: *Ragyogni látom...* — 4. Miseének a Csodás-érmű Boldogasszonyról: *Nagy jel tűnik fel...* — 5. A Csodás-éremről: *Kis családunk mély halála...* — 6. A Csodás-érmű Boldogasszonyhoz: *Ó Szeplőtlen a mennyégben...* — 7. Két szép *Tantum ergo...*

Mindegyikből kapható a kíséret a játszó, és a szöveg az énekesek részére. Előbb 1 P, utóbbinak darabja 10 f.

Igen örülnénk, ha kedves nővéreink alkalomadtán értesítenének róla, miféle — magyar vagy latin énekekre volna leginkább szükségük; s ha elkészítettük, a Központi Lap mindannyiszor közli majd ezt kedves nővéreinkkel.